

لَتْ مِنْ هَجَّ
فَلَمْ يُوْزَبَّاْتَ
قَبْلَمْ بَلْ رَهْوَلَمْ قَارَمَ

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No RTB/564.1

وَهُنَّ مَا هُنَّ لِي مَعْلُومٌ وَلَكُمْ أَنْ

کلری حاصل ائمہ فضلہ داردات بعده ملک و ملکیت کلاد اسند
او لونه ماز. غایت مخالف مؤمنانی مفضل رئیس بر سر کی
خویزدگی باشد. در کی خود را آرق نم کی معامله خواهد کرد

با قدر. بیرونی نزدیکی مملکت اولونه بی جنی خیلی بزر
بیشتر برو او نیز نزدیکی مملکت اولان بجهنم و قوهای
طوعی دارد، فقط مملکوت طبیعی احصیل اولان بجهنم و قوهای
و نظم ایلی کندی صفت اداره نم ملکت ایلی کندی ملکه خواهد کرد
سو اداره نم دیگرینی شما نه رو راه عطفی ایلی برو
اوی خود ایلکه بیز موضعی مملکت اولیه کی کورونیه
رو ایلکو ویت او صبا می لایخونه طبعه کی ببریز

آنیور.
ظاهری ملکیت تعلیل علت مهره عما نم نم تقریباً او حیوزه
بر عصبانیت لردهای ایاص السخ ایکلورکه و ملطفه اذنا و درج
حوران و معنی کی اویج بیویو قطم کے اداره شریده کر له صنعتیان
یو دن دویسی ایکی خسطدن بخت ایلک اک منظم موافق اصم
رازه سنه قرونی کی مملکو و ماده ایضاً بیان کی ایلک ایلک
دعا والرسنه جهونم فتح کورانی

الله مَا شاء دليلي ينفعه ياخذ اولويه - يعني او كيفياني ينعم
ياغزه سود منه ترك و هو الامير سور -

مُوافِقَه بُولُون بُورلا تَلَكْ بُون فَرِيادَتَه دَن وَ مُوَعَادَتَه (تَلَكْ)
خَه اِيدَيْكَع بَنَم اِيلَه تَهَادَه اِيدَيْه قَطْعَه اوَكَه قَنَاعَه وَ جَدَاهُم
صَهارِصَه بُور - بِلَه بُور كَنَه اَكَه بَنَه يَصَنِ زَورَه قَارَه وَ جَدَاهُ
اَقْنَاع اَعَادَه بِرَلَه مَنْظَه رَكَلَه - بَن بُوكَون مَكَوَه
فَالِيلَه نَادَه مَقَه - بَر مَحَلَه مَقَدَه هَاهِزَه رَهه كُورلَه كَه
كَي ~~بَر مَحَلَه~~ اِيتَه كَنَه اَنَه اوَلَه كَه بَعْدَه (بَر مَحَلَه)
نَهَلَه وَ جَدَاهُه وَ جَدَاهُه مَلَهه حَسَوارَه كَن دِينَاه
دَوْنُويَه مَرْوَضَه دَه تَرَه دَوْنُويَه بُون فَيَا خَه
اَلَّهَه كَه اِيدَيْه بَعْدَه بَر مَحَلَه مَقَدَه دَه اَدَعَاه
كَه طَورِه اَمَه خَيْرَه اَلَّه كَه نَهَفَه الْلَّاهِ كَه بُون
طَوهه مَازَه كَن دَوْنُويَه . زَكَه مَوَعِدَه حَلَيَه بَعْدَه
جَهَعَه اَهَه بَن بَعْدَه دَه اَونَه عَلَاهُم بُون

1842 ده طوپنه
1861 ده ملدو ایشنه
1876 ده قتل ایدله

لله نعیمه میری ننه (ترکیبند) او زون

قال درید خده ایله اموالی حمای

بنیان شرع مملکتی خدید خذاب

خوب و مفر تله هر دنی ب طراب انتداب
هر کرد شده اولی عیان سیف ب غبار

نخا ابر و باری همین اول کلاب

زع نظم عالم ایکن مملک لام

خوب و مفر تله هر دنی ب طراب انتداب

هر کرد شده اولی عیان سیف ب غبار

خوب و مفر تله هر دنی ب طراب انتداب

هر کرد شده اولی عیان سیف ب غبار

آهار اهل رده ب اولی عاقبت
آهار اهل رده ب اولی عاقبت

یا رب او خوبه شوه نصل قلیدی المقام

ایمیکن کرکیده ایکن را فرم

ایمیکن کرکیده ایکن را فرم

ایمیکن کرکیده ایکن را فرم

برب تو اموزن ایکن اطیبه حنف

فترا به اهیا بیمود اللہ علیم

مر و ایانه لعن و نفیه بر رواح

دارمیں ایکن کوریم لر امن واللام

رکی ما مورست علیزه یا زینیل او زون ب مکارم

در که و دست طله بعد مکرم ادل

ز زه را مکری می خسرو اعظم اول

ما مورا و مورب کردی زمام او مکر زینه

محبا ج نان ایمیکن رونانه روزه

رباعی فارسی

ای فرط مظہور تو نقاب رخ تو

نوریست روکوہ از آفتاب رخ تو

خوبی بور مظلقت خیزی نست

میں چیست دریم میان حجاب رخ تو

بِالْحَمْدِ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَرَبِّ الْجَنَّاتِ الْمُكَفَّفَةِ
 قَبَاصَافَارِدِه او طورورا (جِم) مُسَمِّي بِالْحَمْدِ لِلّٰهِ زادَ عَذَّرَه
 سَلَامٌ عَلَى سَنَدِ دُوكُونَ تَارِيخِ سُولْكِي

حَاطِمَتْفَه (ابوالصَّيْنِ) مُجْوَه نِسَه، حَلِيلَتْمَنِي وَهِيَ بِقَرْمَه
 بِأَزْمَسِم بِوَنَّ حَفَتَه مُهَاجِلِي مُعَافَا - دَارِ.
 كَلَمَ نَاعِمَه مُهَاجِلَه مُنْقَلَاتْ كَسَه بِإِلَارَى وَأَمَامَه
 حَاطِمَتْفَه نَاهَه بِنَهْ كَلَمَ نَاهَه

مُحَلِّي مُهَاجِلَه اعْضَه سَنَه تَرِيَي بِكَلَمَ سَبِيلِي عَمَانِي نَامِي آتِي
 هَبِ بِوَرَاجِمِ اهْرَالِي حَاطِمَه ازْمَمِ بَكَسَه بَرَكَه بَرَكَه

بِالْحَمْدِ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَرَبِّ الْجَنَّاتِ
 مُهَاجِلَه مُهَاجِلَه مُهَاجِلَه
 اخْنَامِ دِعَاهِه لَيْلَه مُهَاجِلَه
 صَفَفَه اولِمِ عَقِارَه قَبَاصَافَارِدِه ١٤٨٣ (زُورِك)

بـلـكـ، كـلـكـ وـبـدـهـ، نـكـ وـرـمـ مـنـاـتـ صـلـيـخـ، نـكـ وـرـمـ
شـعـفـالـ

هر رنگ قبول ایتم دم بخانه مزاج اول

مرآت نقوش حکم ایت جامع مجموعه

فَرَسُورٌ وَبَا غَلَوْ رَهْ بَكَانَهْ مِنْ جَلَوْ

نفق ایہ نعمتِ خدا ایک عون

عنوان

ر ساعی

رَسْهُ دِيمَ اَهْلُ فَرْجِيَّةِ (فَارِسِيَّ)

is not subject to ~~any~~

•Calculus

~~الله كذا اول دواع~~

کوئی

— *—* *—*

and the first day of

اسلام الله ڈا جو عیو اور

she is

三

لهم إني أتوسل إليك بذريعة

در درود بزرگ اور آندر بی

لوز صفائحه ایه با پکانه که

لطفی دله عکس محفل

نحو

نوم بزنانم بزم آن و کهور ایام جو ناید عنده محبت خالد مفناع
نه قدر کتر ایه ممکن بدل قیمتی خوبیها ک در هزار مولانا

دینا دم انضراف نه حوعت دلم

بـ نـاظـرـه دـيـمـكـلـه دـيـمـه

سیرت نامه
صالی بادا اورنچ فینضیہ ملٹیڈو فارکوزہ فتحی سائنس کونسل

رجائی زادہ اکرم

اکرم

کاغرو با لخا صہ منشی لطیف کو طرفادہ بزات ایسی۔ بزرگی
حبلان اور دہ اسکی واریدہ درکاری رہ تھی ایسی۔ (حبلان) نامیں اور تو زینہ
اول بھی کوک واردی ہلم ہز نیائے کروں کی ایسی حلب مکتبہ جیلیم
فوجھیں اس تاسیبام وفات اختیز۔

ناجی اکرم غوفا سنہ اسی سبب بھی ہلہ مامد ایسی۔ پھر بوقت
اصباب اولما مادری، راعی تفر.

ناہلی قدیم نہیں راغب یا ایس فوجھیں مقدمہ (فوجھیں)
لطخ و نہنی سیوہنہ اہمی خانہ رہا دیکھ بیہ سیوہر و ناجی رہا اور زادت
یوقدر دیوہر۔ طاقت و رعوت انہل و انہل و احنا کی واردہ۔
خود بھی و مستہنی۔ تقدیر اخاذہ ناجیہ قائمی خپلیہ تھارہ۔
ناجیہ قیامی معلومہ اریہ و سانیہ کے طبقہ۔
خوبیا درجہ بخات تھک بلکہ کو زدہ۔

کورمل صنی صفائی دلیر مر
 حیاتی این این این این این این
 بیکار خنده دلداره بکر
 خاند خدای رعایت نخان
 نسیم صیدم آمد درونخ
 کایلر ادای
 کرد قتله لقای
 نیک پس از اینها
 این قاتل میر
 این طولای
 او لجه بیان ناچله همچنانی
 بیلهم به او مقام تسبی
 قلم آلسسه نسیم یا تبور
 سر لجنه ذکر بایی بی

کورمل بر قطمه

دیه گز اولدم ایلیپی بقیم
 بورودارم خود دیار مر
 وا رایم مالک اولدو خمیری
 بی محبارل اولاده مزا مر

در مدح کوکلی های نوع
 آمد آنند مج همود روئونفع همود
 ال بدلیم ده کوکلی شده
 سی کوکلیدم اینان بولی بیوف

خاندزاده دیکه شده
 بست ایله سه بی الدله شده
 حسنکی کورمل ایچویه عقیمه
 نورالیک دیده بل روئونه

او بسحدی بارا است کی
 کل قویل روم صنایع کلشن
 کوئه طوغار مطری این این
 بر نهاده ایدایه ل روزنده

8/20.

صنانی ملکه بیانی عیسیٰ

شوطاً عنده اطمئن شکار بر صد اواه .
شواصه حیوله صوت آتن
بیو تونه اسیده ایلر خدا
بوما خنی فکری نیزه دامادا -
کوزنده کمه و شنه هنداوار
خیاطه و بنی حیومه دلرباوار
جعنده صوکم بر ملک بقا
فضلای اسیدا بر انتها
نه حیومه و ده و خندتی تکادا -
تبسم لذ شنه بر بکاوار
جیقا را فلاکه قلبی بر صدا
ماجدای جره اصحاب بیا
او عاملده صفا اندز صفاوار
کوکله شوده وار ده هشوادا -
شنه شکرده بر نیس اداوار .

محوا ولدونی اینا و وجود اینا
ارواح کی عرضه صبور اقلی
کل قدم یاره بکود
هر نظر که بقیمه حدود .
ترک الم بود و بور

- شوطاً عنده اطمئن شکار بر صد اواه
شواصه حیوله صوت آتن
بیو تونه دینا بخلی مظاہر
کوکله کمیر رفعی بار ماضی
عقل ایلیور قارشکه ملی
حصنو، م جلوه کاه غایبانه ز
کل ای ساقی جعله باقی دکله
بلیه بیوه ابتدائی انتهاي
له له ترقیه او لوگاز و صحف مختلفه
- ۱۰ لکا ما هسته بتسیم
۱۱ اینکه کیه بر فرن باره مهری
۱۲ خردیات ایچی طرابیه حقیقت
۱۳ نه عالمه راله عالم حق
۱۴ نه عالمه راله عالم حق
۱۵ روابم ایله ارادی شرم صافی

- ۱۶ جانور دیگر اینهای عزور اتعلک اعونه ،
۱۷ اینکه مژده سطحه متزل
۱۸ کوزن رزوح خانه نظمه اتعلکه ماضور
۱۹ سخنکه بکم امکانه خطوط طاغیه قاری
۲۰ درست مدام اول دونی صافی تراز

I.

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No RTB/506.2

(1)

nous devons

On doit bien *nous rappeler* ici, que le fameux réformateur Shinâssi¹, ~~avait~~^{poursuivait} entre tout autre, un but franchement avoué², lorsqu'il avait entre pris la tâche difficile de démolir la vieille école littéraire : c'est celui de simplifier la langue turque ; de rapprocher autant que possible ~~le langage parlé et la langue~~^{de la langue parlée} écrite. Voulant ainsi combler la grande lacune qui séparait ~~ainsi~~ le peuple tout fait ignorant, et les ^{des} écrivains, qui aient relevé le niveau intellectuel à société, Shinâssi, poursuivait finement un but tout à fait utili-

(2)

taire ; il croyait que la littérature est un des plus puissants facteurs de l'éducation nationale , et que la langue est le meilleur moyen que l'on puisse disposer pour arriver à atteindre ce but.

Il ne faut pas oublier ~~aussi dans~~ ^{non plus} que les esthètes , les artistes et les poètes exclusivement lyriques , enfin tous ceux qui sont (de l'art pour l'art) négligent et même dédaignent un (but utilitaire) dans l'art ; ils ne cherchent qu'à reproduire (beau) , qui malheureusement , se révèle chaque école dans une forme tout fait spécifique et par conséquent t'a fait imparfaite .

(3)

En tout cas Shinâsi voulait démocratiser la littérature, la rendre plus nationale, plus simple et plus compréhensive à la fois. Il en voulait à cette littérature scholastique tout à fait conventionnelle, qui pour être goûtée, exigeait une grande connaissance de la mythologie persane; des allégories brumeuses et incertaines de la philosophie mystique; des traditions que ^{caractère} pour la vie nomade des arabes nous avaient ^{et par} léguées; ^{à une nation qui lui était tout à fait étrangère par son génie ethnique} des thèmes favoris des anciens poètes persans, turcs et arabes; et encore ^{comme} bien d'histoires et anecdotes puisées dans le Kor'an.

La littérature dite classique, n'était en réalité qu'une (mystagogie) exprimée dans

(4)

plus artificiel qu'artistique,
un langage voilé, semi-artistique, subnormal
et bizarre à la fois. Pour comprendre cette
littérature, il fallait d'abord (s'initier);
à ses mystères et cela exigeait, [comme pour la science
mystagogique des prêtres de l'ancienne
Egypte, ou des mages de l'antique Perse,]
bien des années de travail pénible. Dans
ce cas là, la littérature, ne pourrait cer-
tainement pas être nationale, mais sim-
plement le patrimoine, ou le privilège
d'une classe distincte qui malgré la
minorité du nombre de leurs représentants
de constituait quelque chose comme une
oligarchie intellectuelle. C'est précisément
placait au dessus de la sphère morale et intellectuelle de la vraie nation,
ce que Shirazi voulait anéantir en démo-
cratisant la littérature; comme un nou-

(5)

veau Guttenberg, il voulait répandre les idées salutaire parmi les individus de la grande masse et relever ainsi, le niveau intellectuel du peuple. et montrer en outre la nécessité de cette mystagogie.

C'était en effet une excellente idée en soi; quiconque a bien étudié la vie et l'œuvre de l'illustre novateur, ne pourra jamais se douter que cette idée ^{fût} était vraiment la force motrice de toute cette révolution littéraire à laquelle le nom de Hünässi a été si glorieusement attaché.

Mais cet homme si hardi dans ses idées avait deux principaux défauts dans la pratique: il n'était pas assez hardi

(6)

pour attaquer de front la difficulté personni-
fiée par la tradition et l'usage; ensuite,
il se croyait artiste et poète, et par consé-
quent il était aussi ^{que tout autre écrivain} soucieux de la beauté for-
melle et de la magnificence du style.
^{dont il avait fondé avec le journal portant le même titre,}
Tandis que dans l'imprimerie du (Eas-
wir-i-Eftkar), il faisait réimprimer le
(Yzhar-ul-Hagg, fi'thiar-ul-Ahagg), (*)
اطه راطه في اختصار الأعاجم

(*) Un tout petit ouvrage, grand d'importance
et intéressant à tous les points de vues, dû à la
plume de l'illustre Hadji Khalifa, auteur de la
fameuse encyclopédie nommée (Kashf-uz-zou-
noune, an asāmil Kūtub val fūmoūn) كشف الأغون
عزم الالتباس والفتون). Kātib tchélébi' كاتب Челеби, qui est à
mon avis le vrai savant, dans l'acception vraie
du terme, était aussi un très grand écrivain;
son style simple, correct et vigoureux est le
seul qui puisse convenir à la littérature scientifique.

(7)

de (Kiatib thélébi' گیاتب), et le faisons
rapport de ^{pour donner un} ~~comme~~ modèle du style simple
et correct, et pour justifier son attitude révolutionnaire en se
référant à l'autorité d'un écrivain qui l'avait précédé de deux
siècles, dans un style tout à fait aristocrate
brodé de ((ز)) rimes riches aussi inutiles
qu'encombrantes. D'un côté il raillait avec
raison ces faiseurs de chronogrammes en vers
et montrait la stupidité ^{et la niaiserie} des jeux de mots
que ces performances soi-disant littéraires,
exigeaient absolument pour avoir une certaine
valeur ~~toute~~ relative, d'un autre côté, il
daignait écrire en se donnant beaucoup de
peine ^{sans doute}, des chronogrammes pour tout événement
insignifiant, même pour la mort d'une
vieille négresse, une servante d'un mousieur
X quelconque, simplement pour faire voir

que lui, Shinassi était aussi capables que les Wah
 leys et les Sourouris pour faire des artifices de ce genre.
 C'était une malheureuse contradiction pour un
 novateur pareil. En cela, il ressemblait à un prophète
 qui quoiques inspiré par la vraie religion, ne laisseant entrevoir
 dans ses enseignements quelques traces des idées
 du paganisme dont il n'a pu complètement s'en
 emanciper.

Néanmoins, il avait la conception bien nette que
 pour la régénérescence de la littérature, il était abso-
 lument nécessaire de débarasser la langue poétique
 de ces locutions bizarres et de la simplifier, de
 lui donner plus de plasticité; ce qui était vrai
 en effet. Mais le fameux Kéinal qui avait
 immédiatement succédé et surpassé Shinassi
 par son élán génial et sa capacité extraordinaire,
 ne pourrait certainement pas se contenter d'un
 langage simple. Il avait besoin de toutes ces locu-

(9) tions compliquées des mots arabes et persans pour confectionner un style aussi pompeux aussi aristocrate que possible. Ce fut donc une réaction contre les tendances franchement démocratiques et nationalistes de ShıhıSSI; Ce qui est curieux c'est que Kemal lui-même prétendait qu'il fallait ~~passer~~ libérer la poésie ottomane en la débarassant du rythme persan qui l'enchaînait. Il avait en effet dans une lettre adressée à Abdul Hagḡ Hanîd dit cette phrase remarquable : ((Si vous voulez affranchir la poésie insensée (*) cassez cette chaîne de servitude que l'on appelle le rythme persan)). Mais malgré qu'il ait toujours en conscience de l'importance de cette tâche, Kemal ~~s'en tenait absolument au~~ ne pouvait pas s'en passer absolument. Il est vrai qu'il avait de temps en temps écrit quelques vers dans un style tout à fait simple et en vers syllabique; mais ~~ce n'était~~ ce n'était

(*) دیوانه شعری خورنار معاشر است که عجم و زنگی دیدگذشته؛ زنجیر از رقی قدر.

(10)

que pour des choses futiles et de peu d'importance.
Hâmid a écrit sa pièce intitulée (*Nesterîne* نسترنے) en vers syllabique; mais le langage est tellement aristocratique, que cet ~~ouvrage~~ n'a aucun point de ressemblance avec la poésie vraiment turque. Avant Shinassi même, des poètes tels que Akif et Pertew pacha avaient écrit quelques rares pièces en vers syllabiques; mais c'était simplement pour satisfaire leur vanité d'artiste; car il n'avait jamais tenté de faire prévaloir ce système; il se seraient sûrement opposés si quelqu'un voudrait généraliser le vers syllabique. On le dédaignait un peu trop et un peu trop injustement; Car dans ~~mais~~ plusieurs quartiers de la Capitale, notamment à (*Tavouk hazarı*) il y avait bien des (*Ashiq* آشیق), sorte de poètes errants, comme les troubadours du moyen âge, qui chantaient dans les cafés des vers tout à fait improvisés; Ces poètes ignorants en général se servaient des vers syllabiques (*بیانیہ*). Natu-

(11)

rellement les littérateurs ne daignaient pas suivre la piste de ces pauvres diables de ~~poets~~ troubadours ignorants.

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No RTB/566.2

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No RTB/546.2

باره يا نفیه صاحب انجی صور و قدرت حکومه الله برای خانه خانی
 قریلی طبع دیورک . خنکه نم دیوام کافند
 احیی دوچه با نفیه اکیا سی او لان
 دفتر نگارندر دیوام بوجا جواب پیکیون
 بر بحیره نزلان ایله او پیغام فردی
 صنایل نک قیرلر یقینه دکم

حونی بکار حموقیا نه . نامطبوع آناره فانو رکاره دفتر مدن

بمح و اهدرو تا اول عقده ا موایع عدد + او لور هر موج اعدادا بجه بری عذر برا
زنه میانه بینها ن کم اند خاصه تند ر دهارم او طمعه آثار شئون نند و بد
بنیلند الی همکر تقریضیده بولوچ کرد و نه کلیه صنع بدند خود نقوشی نیاش و بد
مجدد قیصی و بسط فوته حکم قضاده ده
حمد مرات بمانه رونای صورت ا ولنکه آله بونه کرد روح بینهان بس
قو اد عارف اول آیینه در کم آنها او طستر من ایای از ل ظاهر خفایای ایه
کلیه کم کردی ز بجه حق کله ده کله ده
کارای مده کله دار و ستار محو و بخاره بعیا ز از فناده او طمعه دیر لجه
او لور لجه راز صولانایه محروم ضریح دلدن او لور قلبیه کلفرت لعدن ولد
و جو و بجه بخت عارفی ایبات ایجوم عونی ده اهور و نیها بجا دا ولماهه ببر رص

باطنده خفی صورت ظاهره نانه
اقاییه مستفی اعماق ده عذنه
مشاهده بجه ایدن امنوار جناهند
عا شقدره بتووده همچم تکرانه
با جان بجانه بجهانه باجهان دل و جانه
هم آینه هم مانعله هم آییدانه
مانند احمد نادر شیرینه بیرانه
آنار شئون ایم مد ارجیانه

لخ در دسته لده مظاہر ده زمانه
اعراض مده هم جو هر زانکله معین
زهاده تله و بره از رجناهند
زهاده سرمهیه نقوی و اطاعت
بورکله کور و دیگر کوزی جان و بجه
مکوره نهاده افکن و ناظر لجه فنکه
احداد کنی کرو ات ایجه در عارم
بر جا زیج کجه ایله ای قال و موهنه

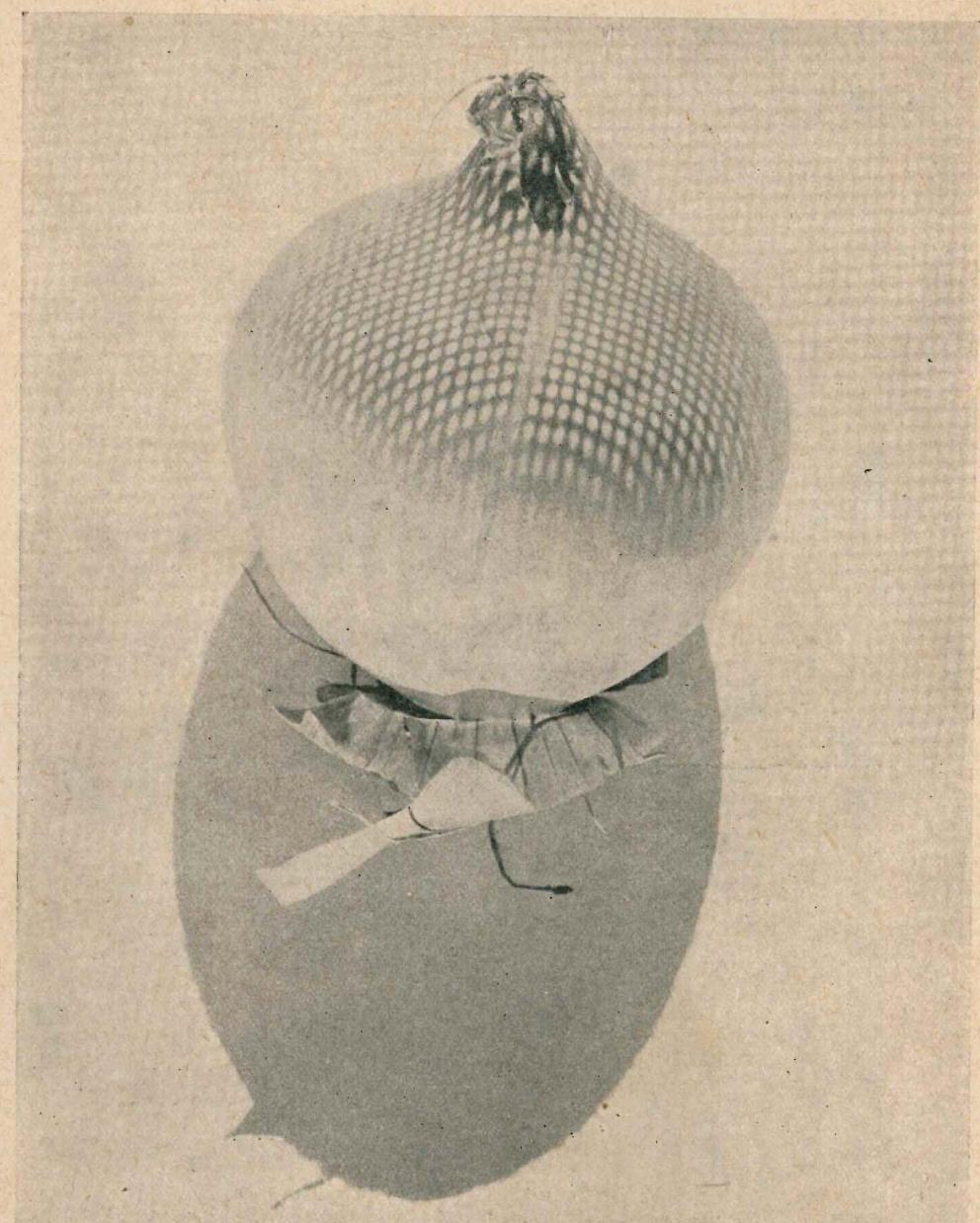

LUXEMBOURG

IMMORTAL BEAUTY . . .

Rodin's celebrated sculpture "The Kiss"

BISCHOF

THE BEAUTY OF SIMPLE THINGS

ZURICH

Onion

BRASSAI

A masterpiece of modern photography: Ballerinas before they make their entrance

PARIS

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 378/5074

